

IV. SPRAWOZDANIA I INFORMACJE

XV Światowy Kongres Prawa Rolnego Poznań 18 – 22 września 2018 r.

W dniach 18–22 września 2018 r. odbył się na Wydziale Prawa i Administracji Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu XV Światowy Kongres Prawa Rolnego, zatytułowany *Contemporary challenges of Agricultural Law: among Globalization, Regionalisation and Locality*, zorganizowany w ramach międzynarodowej organizacji Unione Mondiale degli Agraristi Universitari (UMAUI). W Kongresie wzięło udział około 150 uczestników (naukowców i praktyków zajmujących się prawem rolnym) z wielu państw i z kilku kontynentów.

Powierzenie Polsce organizacji Kongresu, a dokładniej agrarystom zrzeszonym w Polskim Stowarzyszeniu Prawników Agrarystów, było dużym wyróżnieniem, a jednocześnie wyzwaniem. Polscy agraryści w ostatnim dziesięcioleciu są coraz bardziej widoczni na forum międzynarodowym. Na ostatnim XIV Światowym Kongresie w Kostasycy padła propozycja, by kolejny kongres zorganizowała strona polska, a dokładnie poznański Wydział Prawa i Administracji. W rezultacie w Poznaniu wiosną 2017 r. gościli Prezydent UMAUI Leonardo Pastorino z Argentyny oraz Sekretarz Generalny Ángel Sánchez Hernández z Hiszpanii. Goście z uznaniem wypowiedzieli się na temat warunków i miejsca organizacji przyszłego Kongresu oraz zaaprobowali proponowany przez niżej podpisanego temat: „Współczesne wyzwania prawa rolnego: między globalizacją, regionalizacją i lokalnością”.

Nie tylko przed polityką rolną Unii Europejskiej czy jej państw członkowskich, ale także państw z całego świata, stoją wyzwania związane, przykładowo, z żywnością (przede wszystkim z zapewnieniem bezpieczeństwa żywnościowego i bezpieczeństwa żywności), zachowaniem zasobów i ochroną klimatu. Cele tych wyzwań łączą aspekt globalny, regionalny i lokalny polityki rolnej i prawa rolnego. Tak szeroki temat Kongresu, bardzo aktualny, umożliwił agrarystom z różnych stron świata zabranie głosu, porównanie różnych porządków prawnych i sformułowanie oceny właśnie z punktu widzenia współczesnych wyzwań. O trafności jego wyboru świadczy księga kongresowa, zawierająca ponad 60 artykułów w różnych językach (angielskim, francuskim, hisz-

pańskim, portugalskim i włoskim). Otrzymał ją każdy uczestnik Kongresu już w chwili rejestracji.

Kongres był dedykowany byłemu wieloletniemu Prezydentowi UMAU, profesorowi Alfredo Massartowi z Pizy (Włochy). Z tego względu bezpośrednio po otwarciu obrad laudację na cześć Profesora wygłosili Leonardo Pastorino z Argentyny oraz prof. Ángel Sánchez Hernández z Hiszpanii, podnosząc zasługi Jubilata dla rozwoju nauki prawa rolnego i współpracy międzynarodowej. Następnie z krótkim koncertem skrzypcowym wystąpiła Michalina Kowala (studentka UAM i Akademii Muzycznej w Gdańsku), która na koniec, wraz z Romanem Budzinowskim (akordeon), zagrała włoską piosenkę *Romagna mia*. Przed zamknięciem pierwszego dnia obrad odbyła się również podniosła uroczystość uhonorowania dokonań profesora Aleksandra Lichorowicza, niezwykle zasłużonego dla rozwoju nauki prawa rolnego, członka-założyciela Unione Mondiale degli Agraristi Universitari i honorowego Przewodniczącego Polskiego Stowarzyszenia Prawników Agrarystów. Laudację wygłosiła wychowanka Profesora Elżbieta Kremer (UJ), głos zabrała także Alina Jurcewicz z INP PAN w Warszawie.

Program trzydniowych obrad był bardzo bogaty zarówno pod względem liczby referentów (ponad 70), jak i poruszanych kwestii. Uwzględniał on strukturę publikacji przyjętą w księdze kongresowej. Część pierwsza obejmowała referaty o charakterze ogólnym, stanowiące niejako wprowadzenie do debaty. Referat odpowiadający tematowi Kongresu wygłosił R. Budzinowski (UAM), a następnie wystąpili Á. Sánchez Hernández z Hiszpanii, który mówił o aktualnych wyzwaniach prawa rolnego między lokalnymi doświadczeniami a globalnymi strategiami oraz E. Ulate Chacón z Kostaryki, którego referat dotyczył badań porównawczych w prawie rolnym.

Drużga część obrad koncentrowała się na charakterystyce współczesnych wyzwań prawa rolnego, a następnie na omówieniu zjawiska globalizacji, regionalizacji i lokalności determinujących ich realizację. Wygłoszono dziewięć referatów podejmujących różne aspekty wymienionych zagadnień. Dla przykładu, L. Abreu Barroso z Argentyny poruszył kwestię wyzwań związanych z zapewnieniem wyżywienia ponad dwustu milionów ludzi w demokracjach trzeciego świata, L. Pastorino, również z Argentyny, zajął się kwestią strategii organizacyjnych produkcji rolnej na globalnym rynku, a A.I. Valente (także z tego kraju) – kwestią wpływu globalizacji na rodzinne gospodarstwa rolne.

Ostatnia część obrad poświęcona była prezentacji różnych aspektów regulacji prawa rolnego, będących właśnie efektem realizacji współczesnych wyzwań w kontekście globalizacji, regionalizacji i lokalności, jak: obrót gruntami rolnymi, działalność rolnicza, gospodarstwo rolne i przedsiębiorstwo rolne, obszary wiejskie, rynek rolny, prawo rolno-środowiskowe i prawo rolno-żywnościowe. W tej części wystąpiła największa liczba uczestników. Tematyka referatów była bardzo zróżnicowana. Przykładowo, T. Vázquez Ruano z Hiszpanii mówiła o zasadach konkurencji jako gwarancjach interesów uczestników rynku rolno-żywnościowego, G.H. Gonzales Barrón z Peru – o własności ziemi w kontekście globalizacji, a I. Canfora z Włoch zaprezentowała problem oceny produktów wysokiej jakości na globalnym rynku na tle wyzwań polityki handlowej wobec producentów rolnych.

Wypada z satysfakcją odnotować, że polscy agraryści wzięli liczny udział w kongresowej debacie. Wygłosili 13 referatów, zwracając uwagę na różne aspekty problematyki objętej tematem obrad. Można wymienić, choćby tytułem przykładu, prezentacje dotyczące prawa rolnego w kontekście wyzwań związanych z regionalizacją i globalizacją (K. Marciniuk z UW), nowej żywności (Ł.M. Sokołowski z UAM) czy zmiany generacji z rolnictwie (B. Jeżyńska z UMCS). Ta aktywność nie uszła uwadze gości Kongresu. Jeden z hiszpańskich profesorów zauważył, że polscy agraryści występowali jako referenci we wszystkich częściach kongresowych obrad, a tematy wystąpień świadczą o bardzo zróżnicowanych zainteresowaniach, odpowiadających szerokiemu rozumieniu prawa rolnego.

Pod koniec obrad wystąpił Prezydent Europejskiego Komitetu Prawa Rolnego Geoff Whittaker z Wielkiej Brytanii, który wysoko ocenił organizację i dorobek naukowy spotkania, a także zaprosił wszystkich do Poznania na XXX Europejski Kongres Prawa Rolnego. Podsumowując obrady, R. Budzinowski zwrócił uwagę na rolę Światowego Kongresu w integracji środowiska prawników agrarystów ze wszystkich stron świata, a także w zakresie inspiracji do podejmowania badań, również prawno-porównawczych, uwzględniających współczesne wyzwania prawa rolnego. Przytoczył słowa profesora Alcira Gursen De Miranda z Brazylii, który powiedział, że dzięki Kongresowi w Poznaniu czuje się jak członek wielkiej, światowej rodziny agrarystów. Na zakończenie R. Budzinowski podziękował wszystkim gościom za udział w tym naukowym wydarzeniu, sponsorom za wsparcie finansowe, K. Różańskiemu z UAM za duży wkład pra-

cy w organizację Kongresu i czuwanie nad jego przebiegiem, P. Litwiniukowi z SGGW za bezcenną pomoc w zabezpieczeniu strony finansowej, a A. Gulińskiemu z Fundacji im. Adama Mickiewicza w Poznaniu – za obsługę administracyjną i organizacyjną.

Uczestnicy Kongresu, zwłaszcza goście zagraniczni, mieli również okazję zwiedzić Poznań i okolice, a także zapoznać się z naszym dziedzictwem kulinarnym.

ROMAN BUDZINOWSKI
orcid: 0000-0003-4218-3143